

Inductietraject startende docenten

Driejarig begeleidingsprogramma voor nieuwe docenten

STOER is een project van opleidingsschool Passie voor Leren

Situatieschets

Een docent heeft een steeds groter en complexer pakket van taken en daarbij wordt ook nog de nodige flexibiliteit verwacht. Het is dan ook niet verwonderlijk dat veel scholen in toenemende mate aandacht hebben voor een goede begeleiding van hun startende leraren. In project STOER is een driejarig begeleidingsprogramma ontwikkeld voor startende docenten. De meeste scholen van Passie voor leren werken al met een 1 jarig begeleidingsprogramma. Daar is nu een begeleidingsprogramma voor jaar 2 en 3 aan toegevoegd. Met dit driejarig programma willen we een de basis leggen van waaruit een collega zich verder kan ontwikkelen in de organisatie. In dit basisprogramma werken nieuwe docenten aan hun professionele identiteit (jaar 1: interpersoonlijk, jaar 2: ontwikkelen van competentiegevoel, jaar 3: autonomie en professionele ruimte), mentorvaardigheden, pedagogische omgangsvormen en vakdidactische competenties.

Werkwijze

Er is een inventarisatie van alle eerstejaars programma's van de scholen van Passie voor leren (10 locaties) gemaakt en dit biedt scholen de gelegenheid om *good practices* van andere scholen over te nemen. Elke school heeft een schooleigen docentprofiel opgesteld. Het profiel is een beschrijving van hoe een docent op school werkt. Dit geeft de startende docent beelden bij wat er van hem verwacht wordt. Voor het eerste jaar van het inductietraject zijn er 4 instrumenten (video analyse, VIL vragenlijst, kernkwaliteitenonderzoek en het werken met de techniek van Bateson) geselecteerd die gebruikt gaan worden in de individuele coaching.

Aan de hand van een behoefte-inventarisatie van de scholen zijn voor het tweede en derde inductiejaar drie modules ontwikkeld. In de module PBS en pedagogische tact (3 bijeenkomsten) worden beeldmateriaal en lesobservaties besproken. Ook oefenen nieuwe collega's in rollenspelen met leerlingacteurs. In het DocentOntwikkelTeam (10 bijeenkomsten) werken de startende docenten, onder begeleiding van docentonderzoekers, aan het onderzoeksmatig ontwerpen, uitvoeren en evalueren van een onderwijsleeractiviteit. Door gebruik te maken van een gespreksformat stimuleren docentonderzoekers startende collega's om, in elke onderzoeksfase, elkaar feedback te geven. Om te zorgen voor borging en verankering wordt deze onderzoekscyclus twee keer doorlopen. In de module mentoraat (7 bijeenkomsten) werken startende docenten aan de ontwikkeling van hun begeleidingsvaardigheden. De docent krijgt zicht op wat hij belangrijk vindt als mentor, oefent met gesprekstechnieken en leert over groepsvorming.

Driejarig Inductietraject Passie voor Leren				
kwaliteitskader	Jaar 1	Schoolspecifiek programma (kwaliteitskader)	Schoolspecifiek docentprofiel	Leerlijn professionele identiteit
	Jaar 2	Modules: 1. DocentOntwikkelteam (onderzoeksmatig ontwerpen, uitvoeren en evalueren van een onderwijsleeractiviteit) 2. Pedagogisch tact 3. Mentoraat 4. Professionele ruimte	Volgen van persoonlijke ontwikkeling met observatie-instrumenten (o.a. ICALT) Logboek Portfolio	
	Jaar 3	Specialisatie/Eigen onderzoek		

Opbrengsten

Het inductietraject stimuleert de ontwikkeling van de professionele identiteit en de onderzoekende houding van de startende collega. Daarnaast ontwikkelt de nieuwe collega zijn pedagogische, vakdidactische en begeleidingsvaardigheden.

Dit samenwerkingsproject binnen Passie voor Leren heeft geleid tot het ontwikkelen van een gezamenlijk inductieprogramma voor tweede en derdejaars docenten. Daarnaast is door het inzetten van expertise vanuit de verschillende scholen en opleidingsinstituten de samenwerking tussen de verschillende scholen verder versterkt.

Contactgegevens

Peer Kennis (NSG Groenewoud): p.kennis@nsg-groenewoud.nl

Carla Reijnierse (Projectleider Passie voor Leren): c.reijnierse@udenscollege.nl